«СӘРСЕН АМАНЖОЛОВ АТЫНДАҒЫ ШЫҒЫС ҚАЗАҚСТАН УНИВЕРСИТЕТІ» КЕ АҚ

БЕКІТІЛСІН
Басқарма төрағасы –
ректор, профессор
_____ М.Төлеген
(басқарма отырысының
2024ж. «10» қыркүйек
№ 1 хаттамасы)

ЕРЕЖЕ

PhD ДОКТОРАНТТАРДЫҢ ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ (ЭКСПЕРИМЕНТТІК-ЗЕРТТЕУ) ЖҰМЫСЫ ТУРАЛЫ

ШҚУ Е 046-24

Екінші басылым

Көшірме №_____
Енгізу күні_____

Өскемен қаласы
2024 ж.

2024 жылғы 10 қыркүйек №38

МАЗМҰНЫ

1 Жалпы ережелер..... 3
2 Нормативтік сілтемелер..... 3
3 Терминдер мен анықтамалар..... 4
4 Белгілеулер мен қысқартулар..... 4
5 Ғылыми-зерттеу (эксперименттік-зерттеу) жұмыстарын ұйымдастыру..... 4
6 Білімді бақылау және бағалау..... 7
7 Өзгерістер 8
8 Келісу, сақтау және тарату..... 9
Қосымша А..... 11

1 Жалпы ережелер

1.1 «PhD докторанттардың ғылыми-зерттеу (эксперименттік-зерттеу) жұмысы туралы ереже» (бұдан әрі - ереже) «Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті» КЕ АҚ (бұдан әрі - Университет) докторанттардың ғылыми - зерттеу жұмысы процесін басқару мақсатында «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі № 2 бұйрығына сәйкес әзірленді.

1.2 Осы ереже бойынша барлық жұмыстарды Жоғары мектеп деканы, шығарушы кафедралардың меңгерушілері, ғылыми-зерттеу жұмыстарын ұйымдастыру бөлімінің жетекшісі және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бөлімінің (бұдан әрі - ЖООКБББ) жетекшісі бақылайды.

1.3 Осы ереже университеттің ішкі нормативтік құжаты болып табылады және менеджмент жүйелерін тексеру кезінде сертификаттау органдарының аудиторларынан басқа тараптарға, сондай-ақ университет ректорының рұқсатынсыз серіктес-тұтынушыларға (олардың талабы бойынша) ұсынуға жатпайды.

2 Нормативтік сілтемелер

2.1 Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі «Білім туралы» Заңы.

2.2 Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі № 2 бұйрығы «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы».

2.3 Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 30 қазандағы №595 бұйрығы «Тиісті үлгідегі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы».

2.4 Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2024 жылғы 5 қаңтардағы № 4 бұйрығы «Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарының білім беру қызметіне қойылатын біліктілік талаптарын және оларға сәйкестікті растайтын құжаттардың тізбесін бекіту туралы».

2.5 «Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті» КЕ АҚ Академиялық саясаты (С.Аманжолов атындағы ШҚУ Ғылыми кеңесінің 29.04.2024 жылғы № 11 хаттамасымен бекітілген).

3 Терминдер мен анықтамалар

3.1. Докторант - докторантурада білім алатын тұлға.

3.2 Докторантура-білім беру бағдарламалары философия докторы (PhD) (бейін бойынша доктор) дәрежесін бере отырып, кемінде 180 академиялық кредитті міндетті түрде меңгере отырып, ғылыми, педагогикалық және (немесе) кәсіптік қызмет үшін кадрлар даярлауға бағытталған жоғары оқу орнынан кейінгі білім.

3.3 Философия докторы (PhD) - ғылыми-педагогикалық бағыт бойынша докторантура бағдарламасын меңгерген және Қазақстан Республикасында немесе одан тыс жерлерде диссертация қорғаған адамдарға берілетін, Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен танылған дәреже.

3.4 Докторлық диссертация - теориялық ережелер жиынтығын жаңа ғылыми жетістік ретінде тануға болатын немесе ғылыми мәселе шешілген, не енгізілуі елдің экономикасының дамуына айтарлықтай үлес қосатын ғылыми негізделген техникалық, экономикалық немесе технологиялық шешімдер баяндалған, дербес зерттеу болып табылатын ғылыми жұмыс.

4 Белгілеулер мен қысқартулар

ДҒЗЖ - докторанттың ғылыми-зерттеу жұмысы;

ДЭЗЖ - докторанттың эксперименттік-зерттеу жұмысы;

Е - ереже;

Университет - «Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан Университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы;

СҚЕжХЫД - сапаны қамтамасыз ету және халықаралық ынтымақтастық департаменті;

СХЫжАБ - стратегия, халықаралық ынтымақтастық және аккредиттеу бөлімі;

ҚҚЕжББ - құжаттамалық қамтамасыз ету және бақылау бөлімі;

ҚБХ - құрылымдық бөлімшенің жетекшісі.

ШҚУ ҚР - Шығыс Қазақстан университеттің құжатталған рәсімі.

5 Ғылыми-зерттеу (эксперименттік-зерттеу) жұмыстарын ұйымдастыру

5.1 Докторанттардың ғылыми-зерттеу (эксперименттік-зерттеу) жұмысының мақсаты отандық және шетелдік ғылымның жаңа теориялық, әдістемелік және технологиялық жетістіктерімен, ғылыми зерттеулердің, эксперименттік деректерді өңдеудің және түсіндірудің заманауи әдістерімен таныстыру болып табылады. Докторанттың ғылыми-зерттеулерін

(эксперименттік-зерттеу) өткізу бойынша жұмыстарды университеттің шығарушы кафедралары ұйымдастырады. Бітіруші кафедралар докторанттар үшін ғылыми семинарлардың жұмысын қамтамасыз етеді.

5.2 Философия докторы (PhD) бағдарламасы бойынша білім алушының ДҒЗЖ қойылатын талаптар:

5.2.1 докторлық диссертация қорғалатын докторантураның білім беру бағдарламасының негізгі мәселелеріне сәйкес келеді;

5.2.2 өзектілігі, ғылыми жаңалығы және практикалық маңыздылығы;

5.2.3 ғылым мен практиканың қазіргі заманғы теориялық, әдістемелік және технологиялық жетістіктеріне негізделеді;

5.2.4 компьютерлік технологияны пайдалана отырып, деректерді өңдеудің және интерпретациялаудың қазіргі заманғы әдістеріне негізделеді;

5.2.5 ғылыми зерттеулердің қазіргі заманғы әдістерін қолдана отырып жүргізіледі;

5.2.6 негізгі қорғалатын ережелер бойынша ғылыми-зерттеу (әдістемелік, практикалық) бөлімдерді қамтиды.

5.3 Бейіні бойынша доктор бағдарламасы бойынша білім алушының ДЭЗЖ қойылатын талаптар:

5.3.1 докторлық диссертация қорғалатын білім беру бағдарламасының негізгі мәселелеріне сәйкес келеді;

5.3.2 өзектілігі, ғылыми жаңалығы және практикалық маңыздылығы;

5.3.3 ғылымның, технологияның және өндірістің қазіргі заманғы жетістіктеріне негізделіп, интеграцияланған, функционалдық сипаттағы басқару мәселелеріне арналған нақты практикалық ұсыныстарды, тәуелсіз шешімдерді қамтиды;

5.3.4 озық ақпараттық технологияларды қолдану арқылы жүзеге асырылады;

5.3.5 негізгі қорғалатын ережелер бойынша эксперименттік-зерттеу (әдістемелік, практикалық) бөлімдерден тұрады.

5.4 Докторлық диссертацияға жетекшілік ету үшін докторантқа оқуға қабылданғаннан кейін екі ай ішінде ғылыми жетекші тағайындалады.

5.5 Ғылыми жетекшілік ғылыми кеңестің шешімі негізінде университет ректорының бұйрығымен бекітіледі.

5.6 Философия докторы (PhD) дәрежесіне ізденуші докторанттарға ғылыми жетекшілік етуді кемінде 2 адамнан тұратын консультанттар жүзеге асырады, олардың бірі шетелдік университеттің ғалымы болады. Ғылыми консультанттар докторлық диссертацияның орындалуына және академиялық адалдық принциптерінің сақталуына және диссертациялық жұмыстың қорғауға уақытылы ұсынылуын қамтамсыз етеді.

5.7 Докторлық диссертацияның тақырыбы оқудың бірінші семестрде анықталып, ғылыми кеңестің шешімімен бекітіледі. Докторлық диссертация тақырыбының атауына бірінші оқу жылы ішінде өзгерістер енгізуге жол беріледі. Егер диссертациялық зерттеудің мазмұны қызмет бабында пайдалануға арналған мәліметтерді немесе мемлекеттік құпияларды, сондай-ақ коммерциялық құпияны құрайтын материалдарды қамтитын болса, тақырыпқа және диссертациялық зерттеуге заңнамада белгіленген тәртіппен тиісті белгі беріледі.

5.8 Диссертациялық зерттеудің мазмұны ұлттық басымдықтарды, мемлекеттік бағдарламаларды, іргелі немесе қолданбалы зерттеулер бағдарламасын іске асыруға бағытталған.

5.9 Докторант ғылыми кеңесшілердің басшылығымен жасалатын жеке жұмыс жоспары негізінде оқиды (қажет болған жағдайда жыл сайын нақтылануы мүмкін). Жеке жұмыс жоспары келесі бөлімдерді қамтиды:

5.9.1 ғылыми-зерттеу, эксперименттік-зерттеу жұмысы (тақырыбы, зерттеу бағыты, мерзімі және есептілік нысаны);

5.9.2 практика (бағдарлама, база, есептілік мерзімі мен нысаны);

5.9.3 докторлық диссертацияның негіздемесі мен құрылымы бар тақырыбы;

5.9.4 докторлық диссертацияны орындау жоспары;

5.9.5 ғылыми жарияланымдар мен тағылымдамалардың, оның ішінде шетелдік тағылымдамалардың жоспары.

5.10 PhD докторанттарының ғылыми-зерттеу (эксперименттік-зерттеу) жұмыстарын ұйымдастыру жоғары білікті ғылыми-педагогикалық кадрлармен, қажетті зертханалық-зерттеу және ғылыми-әдістемелік базалармен қамтамасыз етілген шығарушы кафедраларда жүзеге асырылады. Пәнаралық сипаттағы ғылыми-зерттеу жұмысы екі немесе одан да көп жоғары мектептердің, кафедралардың базасында жүзеге асырылуы мүмкін.

5.11 Докторанттарды даярлауды жүзеге асыратын шығарушы кафедралардың шетелдік аккредиттелген жетекші оқу-ғылыми мекемелермен, ғылыми орталықтармен, халықаралық кәсіптік қауымдастықтармен және қауымдастықтармен ғылыми-білім беру байланыстары болуы тиіс, олар ғылыми-зерттеу және сараптамалық-практикалық қызмет үшін жоғары білікті мамандарды даярлаудың шетелдік озық тәжірибесін пайдалануға және білім алушыларды ғылыми басқаруға және кеңес беруге құзыретті шетелдік мамандарды тартуға мүмкіндік береді.

5.12 Бітіруші кафедралар PhD докторанттары жүзеге асыратын диссертациялық зерттеулер тақырыбының кафедраның және жоғары мектептің ғылыми-зерттеу қызметінің бағыттарына сәйкестігін қамтамасыз

етуі, PhD докторанттарын шығарушы кафедралар, университет орындайтын ғылыми жобаларға қатысуға тартуы тиіс.

5.13 Докторантурада ғылыми-зерттеу және эксперименттік-зерттеу жұмысы академиялық күнтізбеге сәйкес жүргізіледі.

5.14 Оқу жылы аяқталғаннан кейін жыл сайын докторант жеке жұмыс жоспарын орындау бойынша академиялық аттестаттаудан өтеді.

5.15 Докторанттың ғылыми-зерттеу (эксперименттік – зерттеу) жұмысының нәтижелері докторлық диссертацияны дайындау кезеңдерінің бірі болып табылатын есеп (А қосымша) түрінде ресімделуі тиіс.

6 Білімді бақылау және бағалау

6.1 Докторанттың ҒЗЖ жылдық нәтижелерін аттестаттау ҒЗЖ семестрлік нәтижелерін аттестаттаған, ол тиісті оқу жылының бекітілген шетелдік тағылымдама жоспарын орындаған және философия докторы (PhD), бейіні бойынша доктор дәрежесін алу үшін ғылыми диссертацияны қорғауға дейінгі диссертациялық зерттеудің негізгі ғылыми нәтижелерін жариялаған жағдайда жүзеге асырылады, ғылыми-талдау және ғылыми-практикалық басылымдарда «дәрежелер беру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 31 наурыздағы № 127 бұйрығына (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6951 болып тіркелген).

6.2 Негізгі ғылыми нәтижелер жарияланымдарының орындалуын бақылау докторанттың семестрлік нысаналы индикаторлары көрсетілген жеке оқу жоспары негізінде жүзеге асырылады.

6.3 Халықаралық рецензияланатын ғылыми журналдардағы мақалалар даярлау бағытына байланысты, атап айтқанда:

6.3.1 кадрларды даярлау бағыттары бойынша 8D05 жаратылыстану ғылымдары, математика және статистика, 8D06 ақпараттық-коммуникациялық технологиялар, 8D07 инженерлік, өңдеу және құрылыс салалары, 8D08 ауыл шаруашылығы және биоресурстар, 8D09 Ветеринария, 8D10 Денсаулық сақтау және әлеуметтік қамтамасыз ету (медицина), 8D11 қызметтер – Journal Citation Reports (бұдан әрі – Clarivate Analytics компаниясының JCR деректері бойынша белгілі бір квартильге кіретін басылымдарда немесе Scopus дерекқорында бар басылымдарда-Clarivate Analytics cite score бойынша процентиль);

6.3.2 кадрларды даярлаудың қалған бағыттары үшін-JCR деректері бойынша импакт-факторы бар немесе Web of Science Core Collection дерекқорында индекстелетін басылымдарда (Art sand Humanities Citation Index, Science Citation Index Expanded, Social Sciences Citation Index Clarivate Analytics компаниясының бөлімдері, сондай-ақ Scopus дерекқорында CiteScore бойынша белгілі бір процентиль көрсеткіші бар басылымдарда).

6.4 Әр оқу жылының соңында жоғары мектеп кеңесі шығарушы кафедра меңгерушісінің докторанттардың ҒЗЖ орындау нәтижелері туралы ақпаратының негізінде докторантты аттестаттау немесе аттестаттамау және оны келесі оқу жылына ауыстыру туралы шешім қабылдайды. Аттестаттау нәтижелері докторанттың қатысуымен жарияланады.

6.5 ҒЗЖ орындау туралы семестрлік есеп нәтижелері бойынша аттестацияланбаған докторанттарға жазғы семестрде ақылы негізде игерілмеген кредиттерді игеру мүмкіндігі беріледі.

7 Өзгерістер

7.1 Ережеге өзгерістер мен толықтырулар енгізу сапаны ішкі қамтамасыз ету жүйесі жөніндегі басшылық өкілінің рұқсаты бойынша жүзеге асырылады және өзгеріс туралы хабарлама түрінде оның қолы қойылып, құжатпен ресімделеді. Өзгерту туралы хабарлама парағы белгіленген нысанға сәйкес ресімделеді және осы тармақ орналасқан барлық құрылымдық бөлімшелерге беріледі, түпнұсқаға және ескерілген жұмыс даналарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу ШҚУ 001-20 ҚР талаптарына сәйкес жүргізіледі. Сақтауға берілген Е-ге өзгерістер туралы хабарламаны шығаруды тек әзірлеуші бөлімше ғана жүргізеді. Е-дегі өзгерістер мен толықтыруларды тіркеу парағына міндетті түрде белгі қоя отырып, ҚББ енгізеді;

7.2 Түпнұсқаға және есепке алынған жұмыс даналарына өзгерістер мен толықтырулар енгізгені үшін СХҚжАБ және ҚББ жауапты болады;

7.3 Е-ні үш жылдан кем емес бір рет ҚББ қайта қарау кезінде тексерулердің кезеңділігі туралы тізімге міндетті түрде жазба енгізілген;

7.4 Е-ге өзгерістер мен толықтырулар енгізу үшін негіз болып табылуы мүмкін:

- нормативтік құқықтық актілерге жаңадан енгізілген заң күші бар өзгерістер мен толықтырулар;
- басқарма төрағасы-ректордың бұйрықтары;
- құрылымдық бөлімшелер арасында міндеттерді қайта бөлу;
- құрылымдық бөлімшелерді қайта ұйымдастыру;
- сапаны ішкі қамтамасыз ету жүйесі бойынша басшылық өкілінің рұқсатымен өзгерістер енгізу себептері көрсетілген ҚББ қызметтік жазбасы;

7.5 Бөлімшенің атауы өзгерген кезде Е ауыстырылуы тиіс;

7.6 Ауыстырылған жағдайда университеттегі күші жойылған Е даналарының барлығы алынып, жаңасына ауыстырылуы тиіс;

7.7 Күші жойылған Е ауыстыру және алып қою үшін жауапкершілік ҚББ және СХҚжАБ жауапты;

7.8 Жарамсыз Е-ні «Күші жойылды» деген жазу бар, оның күшін жою үшін негіздер, күні, «Күші жойылды» деген жазба жасаған адамның қолы

көрсетілген және мұрағатқа қойылған. Мұрағат құжаттары жұмыс үшін пайдаланылмайды.

8 Келіссөздер, сақтау және тарату

8.1 ҚР нормативтік құқықтық актілерінің талаптарына сәйкес Е-ні үйлестіруді ҚББ жүзеге асырады;

8.2 Е-ні ҚББ әзірлейді;

Е-мен келісіледі:

– СІҚЕЖжБӨ-мен;

– басқарма мүшесі-академиялық мәселелер жөніндегі проректорымен;

– сапаны қамтамасыз ету және халықаралық ынтымақтастық департамент директорымен;

– құжаттамалық қамтамасыз ету және бақылау бөлімінің жетекшісімен;

– персонал және құқықтық қолдау басқармасының жетекшісімен;

– жоспарлау-экономикалық бөлімінің жетекшісімен;

– сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс қызметінің жетекшісі-комплаенс-офицермен;

– заңгер-кеңесшімен.

8.3 Ереже басқарма отырысында бекітіледі және ол жойылғанға дейін әрекет етеді.

8.4 Ереже түпнұсқасы ҚҚЕжББ-нде сақталады, оның сақталуына ҚҚЕжББ- нің жетекшісі жауапты болады.

8.5 Құрылымдық бөлімшенің барлық қызметкерлерінің КБЖ мазмұнымен жеке танысқаны үшін КБЕ түпнұсқасымен танысу парағына қол қойғызып, осы Ереженің мазмұнымен міндетті түрде танысқаны туралы хабарлау жолымен жаңа қызметкерді университетке жұмысқа қабылдау кезінде КБЖ жауапты болады.

8.6 Есепке алынған Ережені жұмыс даналарын таратуды ҚҚЕжББ жүзеге асырады.

8.7 Ереженің есепке алынған жұмыс данасының бөлімшеде сақталуы үшін жауапкершілік ҚБЖ жүктеледі.

ӘЗІРЛЕГЕН:

Жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бөлімінің жетекшісі — Т.А. Абылайханова

КЕЛІСІЛГЕН:

Сапаны ішкі қамтамасыз ету жүйесі жөніндегі басшылықтың өкілі — И.В. Ровнякова

Басқарма мүшесі - академиялық мәселелер жөніндегі проректор — Н.Б. Алимбекова

Академиялық саясат және білім беру бағдарламаларының басқару департаментінің директоры — Е.Б. Домалатов

Сапаны қамтамасыз ету және халықаралық ынтымақтастық департаментінің директоры — Д.Р. Сапарова

Құжаттамалық қамтамасыз ету және бақылау бөлімінің жетекшісі — А.К. Чудобаева

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс жетекшісі – комплаенс - офицер — Қ.Е. Жексембаев

Заңгер-кеңесші — Д.М. Раева

Қосымша 1

«С.АМАНЖОЛОВ АТЫНДАҒЫ
ШЫҒЫС ҚАЗАҚСТАН УНИВЕРСИТЕТІ» КЕ АҚ

_____ жоғары мектебі
_____кафедрасы

«Бекітілді»

_____
жоғары мектебінің деканы
_____ ТАӘ
«_____»_____202___ ж.

Докторанттың 202____- 202___ оқу жылындағы
ғылыми-зерттеу жұмысы бойынша

АТТЕСТАЦИЯЛЫҚ ЕСЕП

Докторант

Мамандығы

Докторантурадағы оқу мерзімі (Ph.D)

Отандық ғылыми кеңесшісі

Шетелдік ғылыми кеңесшісі

Диссертацияның тақырыбы

Өскемен қаласы, 202____ ж.

I. ОҚУ ЖҰМЫСЫ

II. ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ЖҰМЫСЫ

III. ЕСЕПТІ КЕЗЕҢДЕГІ ҒЫЛЫМИ ЖАРИЯЛАНЫМДАР

IV. ҚОҒАМДЫҚ ЖҰМЫС

Күні «____» _____ 202___ж.

Кафедра меңгерушісі «_____» _____
(қолы) (аты-жөні)

Докторант _____
(қолы) (докторанттың ТАӘ)

Ғылыми кеңесші

_____
(ғылыми дәрежесі, ғылыми атағы) (қолы) (аты-жөні)

ТАНЫСУ ПАРАҒЫ

№	А.Т.Ә.	Лауазымы	Күні	Қолы

ӨЗГЕРІСТЕР МЕН ТОЛЫҚТЫРУЛАРДЫ ТІРКЕУ ПАРАҒЫ

Өзгерту нөмірі	Өзгерістер енгізу туралы өкімдік құжаттың нөмірі мен күні	Күні өзгерістер енгізу	өзгеріс енгізген тұлғаның Аты-Жөні, лауазымы	Қолы

МЕРЗІМДІ ТЕКСЕРУЛЕРДІ ЕСЕПКЕ АЛУ ПАРАҒЫ

Тексеру күні	Тексеру нәтижелері	тексеру орындаған тұлғаның аты-жөні, лауазымы,	Қолы